

*Діагностувальна робота
з української мови
за II семестр*

учня (учениці) 4 -Б класу

Чернігівської гімназії №9

.....

Підсумкова діагностувальна робота
за II семестр 2025-2026 н. р.
з української мови
4- Б клас

Прізвище та ім'я _____

1. Прочитай текст.

ПІДЗЕМНИЙ МЕШКАНЕЦЬ

На узлі(с,сс)і чорніють купки з(и,е)млі. Деякі зовсім свіжі, їх (на)сипав кріт: зайвий ґрунт з потайних ходів пов(е,и)гортав. Майже все своє жи(т,тт)я він проводить(і,ь) під з(и,е)млею, шукає черв'яків, л(и,е)чинок різних комах, а (на)поверхню виходить рі(т,д)ко. У лісі, на луках мені частен(і,ь)ко траплялися такі купки, однак самого господаря зустрічати (не)доводилося. Мабуть, і ц(йо,ьо)го разу, якби не було зі мною (М,м)иколи (Л,л)укича, я (не)побачив би підземного звірка.

Ми зупинилися на узліссі. Микола Лукич прихилився до скривленого стовбура вільхи, я примостився поряд. Галявина перед нами як на долоні, а нас не одразу помітиш.

— Зачекаємо трохи. Звірок повинен вилізти, свіжим повітрям подихати.

Тільки лісник замовк, просто перед нами раптом заворушилася земля. Спершу з'явилася мордочка з маленьким хоботком. Потім кріт виставив напоказ передні короткі лапки з довгими кігтями і нарешті виліз сам. Підправив вхід до нірки, відгорнув землю, постояв, принюхався, обтрусив свою чорно-буру шубку.

Звірок видався мені дуже неповоротким. «Мабуть, він тільки повзати може», — подумав я. Але раптом кріт почав бігати по галявині. Він вовтузився в опалому листі, ховався в залишений після сінокошу оберемок сіна. Далі, прихопивши кілька листочків, поліз у нору.

Кріт ще довго без відпочинку збирав на галявині листя, носив до нори сухі стебла трави.

Повертаючись із лісу додому, Микола Лукич мовчав, а потім заговорив:

— Ти, мабуть, помітив: кріт брав не все, що йому під лапи потрапляло. На галявину вітер наніс листя різних дерев — він у нору носив тільки дубове. В оберемку сіна звіркові найбільше сподобалися стебла материнки та конюшини. Ці трави приємно пахнуть і так само, як листя дуба, довше зберігаються, менше вбирають вологи, ніж інші лісові рослини. Для підземелля кращої підстилки не знайдеш. Бачив, скільки сухого листя й трави наносив? Спальню свою утеплює.

Отже, зима прийде малосніжна, холодна. А пізня осінь буде дощовою. Запитаєш, звідки такі прогнози? Пояснення просте. Раніше кріт жив на тому боці галявини. Там низина, їжі для нього більше, але і коли випаде багато дощів — усе затопить вода. Тому він і перебрався на нові квартири, тут невелике підвищення і вода норі не загрожує.

Віктор Приходько

Пояснення лісника.

Зустріч з кротом.

Праця звірка.

Повернення з лісу додому.

6. Установи відповідність. З'єднай стрілками.

Співає, читає, сплять, танцюють · · 1-ша особа

Готую, радію, віримо, говоримо · · 2-га особа

Хочеш, робиш, будете, мрієте · · 3-тя особа

7. Обери речення з однорідними членами речення, які виражені прислівниками.

А) Книги надихають і захоплюють людину.

Б) У квітнику цвіли троянди, ромашки, айстри.

В) Радісно і весело співали ми пісні.

8. Установи зв'язок слів у реченні за допомогою питань.

Мама ласкаво обійняла дітей ніжними руками.

9. Випиши з тексту по три слова кожної частини мови.

Іменники _____

Прикметники _____

Дієслова _____

Займенники _____

Прийменники _____

10. Підкресли головні члени речення. Визнач, до якої частини мови належить кожне слово в реченні. Підпиши зверху над словом.

Діти довго дивилися на маленького зайчика.

11. Запиши і розбери за будовою слово підземний.

.....

